

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Götheborgske S p i o n e n.

Ördagen, den 25 November, 1769.

Höglofl. Kongl. Commerce-Collegii
Memorial til Rikens Höglofliga
Ständers Handels- och Manu-
facturs-Deputation, om Särlyst-
te finaste Allun, inlemnad den 31
October, 1769.

Så snart Kongl. Commerce-Collegium äro
hölt Rikens Höglofl. Ständers Han-
dels- och Manufactur-Deputations Extractum
Protocollii under den 12 fistl. September, an-
gående någon wid Bruks-Patronen Carl Al-
ric Ugglas privilegerade Allun-Bruk, i Leke-
bergs Härad och Neriket tillverkad Allun *
om hvars art och godhet Rikens Höglofl.
Ständers Handels- och Manufactur-Depu-
tation ästundat Färgerie-Societetens utlåtande;
A a a de;

* Denna sorten är märkt F.

de; fogade wål Kongl. Collegium genast anställt at samma Alum blef til årskilliga Färgerie Zdkare utdelt; men waktat flera påminnelser, har Kongl. Collegium icke förr än nyligen århållit Färgerie Zdkares, efter anstälta prof om denna art och beskaffenhet, afgifna uttrande.

Directeuren Malmsten har särskilt och Färgarne Wadman och Carl G. Hoving hafwa gemensamt sig däröfwer så utlåtut, som Rikens Höglof. Ständers Handels- och Manufactur-Deputation, af deras härhos bifogade Swar, behagade inhemta: och Färgaren Adrian Hardts munteliga utlåtande härutinnan inför Kongl. Collegii Protocol, har waret af det innehåll: at han efter flera gjorda försök funnet denna Alum ganske god och nästan bättre, än den Kommercka Alumen; så at i fall den ständigt til lika godhet kunde erhållas; ingen anledning wore, at nyttja eller fråga efter den utländska. hwilket Kongl. Collegium icke underlåta bordt, Rikens Höglof. Ständers Handels- och Manufactur-Deputation i hörsamhet wid handen gifwa. Stockholm, den 27 October, 1769.

G. Hegardt. J. J. Dragman.
Pehr B. Holmer. L. Rosenberg.
Abr. Jare.

L. S.
S. J. Cherlin.

Uplås

Utläst i Kongl. Commerce-Collegio, den 27 April, 1769.
Utf Höglöf. Kongl. Collegium har jag und-
 fått et partie här tilverkad Svensk Allun;
 at den samma til des effect uti färgningen und-
 dersöka. Samma Allun har jag altså förs-
 sökt, så wäl uti siden, som i ylle färgningen,
 och har jag funnit, at den uti alla de delar
 där Allun brukas, aldeles uti godhet och styr-
 ka swarar emot den utrikes isfrån Elvira Bee-
 chia, under namn af Romersk införskrefwen,
 och härtil uti våra Färgerier brukade Allunen.
 Dock öfwerträffar den samma wida den Tur-
 kiska, som isfrån Lewanten öfwer Holland
 nu mera inkommer, och som ofta blifwer här
 försäld äfwen under namn af Romersk, då
 den likwäl i sig self intet annat är, än Le-
 wantisk, med en tredjedel Romersk utblans-
 dad. Stockholm, den 26 October, 1766.

D. Malmsten.

Utläst i Kongl. Commerce-Collegio, den 27 Octob., 1769
Efter anstälde försök, med den nyligen
 upfundne Svenska Allun, hwaraf Högs-
 löf. Kongl. Commerce-Collegium behogat
 lemna of prof, at utröna des art och beskaf-
 fenhet, kunna wi med säkerhet lemna det in-
 tygande, at berörde Allun innehåler all god
 egenkap och wid nyttjandet uti färgning icke
 eftergiffwer någon annan til kraft och werkan,
 så at wi, til widare bruk af sådan Allun,
 äro nöjde; om tilgång därav finnes, at nyt-

tja den samma framför någon annan hos of
bekant Mun. Stockholm den 21 Octob. 1769.
Lars W. Wadman. Carl G. Hoving.

Lika lydande med des Original intoga
Arwid Virgin. Lars Umelgreen.
Not. i Fiskerie Deput.

* * *

Denna Skål drafs den 15 innevarande må-
nad i Stockholm. Hott miste ej sit värde
på vägen til Sötheborg.

Din skål, som tänker liksom jag,
Att bli wid vår bestyrna lag,
Och ej til någras wälbehag
Omstaka den hwar annan dag.

Ja, äfwen din, som talar så;
Jag skal til fista mannen stå,
Och intet krypa bort i wrå,
När frihet manar of gå på.

* * *

Jag får åter bekänna, at jag begått en
liten Poetisk stöld. Jag kan omöjlig
hålla mina händer, då jag träffar något dy-
ligt wacker.

En liten fogel, här om dagen,
Som all sin lifstid warit fri,
Blef fångad, och i slankar slagen;
Nytt prof af mänskors tyranni!

In mer, han fick den Domen weta,
 At Arrestanter sku arbeta;
 En öhörd sak i foglars land!

Straxt efter bles han satt i lära,
 At öfwa up sit lilla wett;
 Han wiste snart, til Slägtets ära,
 Hwad pund naturen honom gedd;
 Han fick en liten silfwer-trufa,
 Den skulle han til ämbar bruka,
 At winda watten ur et glas.

På mindre tid än fjorton dagar,
 Han i sin konst så öfwad bles;
 Ne han, i stöd af Ämbets Lagar,
 Fick lösa ut sit Mäster-bref.
 Jag tror, at mången mänskja wille
 Sig önska lika lyckligt snille;
 Blott at hon sluppe få i lånt.

En Fru, den jag rätt noga känner,
 Fick denne Konstnär til present:
 Hon self, och många Hannes wänner
 Sku witna at jag talar sant.
 Han weste sig i ödet sticka;
 Men kunde jag så artigt dricka;
 Jag råds, jag tog mig dagligt rus.

Förliiden Fredag, ach! jag Läpnar
 Wid dödens grymma öfwerdåd,
 Som altid sig mot ofskuld wäpnar;
 Wär fogel snärjes i en tråd.
 A a 3

Uti sin Ägarinnas händer,
 Han sista pust ur bröstet sänder,
 Och blåser ut sin lätta själ.

Jag såg två wakra ögon gråta
 Vid denna favoritens graf:
 Men ach! wår sorg kan intet båta;
 Han dog, och oß den lärdom gaf,
 At när wi högst i konsten hunnet,
 Wi därmed föllan mera wunnet;
 Än litet förgås när wi dö.

Kundgörelser.

Borgmästare och Råd här i Göteborg
 hafwa, uppå inkomne ansökningsat, låtit igenom
 offentlige Stemmingar och Anslag in-
 falla eiterkrifne Borgenärer, nämligen: 1) Af-
 lidne Bouteillerens Joh. Matth Stures den
 4 nästkommande Decemb.; 2) Aflidne Stads-
 Sinnermästarens David Hertigs den 6 dito;
 3) Herr Directeuren Michael Grubbs den
 16 dito; 4) Handelsmannens Jacob Fern-
 stedts den 18 dito, och 5) Handelsmannens
 Olof Rommels den 20 dito; 6) Handels-
 mannens Peter Anders Flodins till den 17
 Januarii nästkommande år 1770; 7) Han-
 delsmannens Swen Schales den 7 Februarii;
 8) Handelsmannens Daniel Brigault den
 12 dito; 9) Madame Ebba Christina Jacobs-
 sons, och des Söns Handelsbesjertens An-
 ders Holms, den 14 dito; 10) Handelsman-
 nens Caspar Wesenbergs den 19 dito; 11)
 Baga

Bagarens Lars Skarins den 21 dito; 12) Handelsmannens Gottlob Swenssons den 26 dito, och 13) Aflidne Superearegeurens Magnus Arfwidssons Enkas, Fru Magdalena Christ. Arfwidssons, den 5 Martii; 14) Aflidne Sjö- Fulls Waktmästaren Johan Ummanders den 21 dito; 15) Aflidne Herr Rådman Eric Kullmans den 26 dito; 16) Aflidne Bleckslagarens Christian Friedrich Portuns den 28 dito, och 17) Fabriqueurens Magnus Lindqwists den 2 April; hwilket här med til alla så witterlige, som mindre kunnige Borgenärers underrättelse blifwer kundgjordt: äliggandes wederbörande Borgenärer jämlikt 1 och 2 §§ i Kongl. Majestäts Nådiga Förklaring, af den 8 Maji 1767, hwar för sig, å ofwanberörde dagar, uppå Göteborgs Rådhus, inför Borgmästare och Råd, wid upropen i twesfalt författade skrifter upgifwa sine fordringar med alle därtill nödige bewis, hwilke böra lagligen styrkte wara, och ehwad någor i Rättegången kan hafwa at inwända eller påminna, det tillika med hufwudsaken i samma skrift på en gång i Rättegångens början anföra, samt sedan å de dagar, som utsatte blifwa, så wäl Gäldenärernes, som hwar andras påståenden, likaledes i twesfalt författade skrifter beswara. Men hwilken Borgenär på Inställelse-dagen sjelf, eller genom något med Laga Fullmakt försedt Ombud, wid upropet sig icke insinner och fullgör, hwad ofwanberördt är, wader

all talan i saken förlustig: wilsjande Kongl. Maj:it aldrig någon resning i thy mål tillstådja. Hwarjämte alle wederbörande påminnas; at i god tid sbrut, på behörigt stemplat papper, författa deras skrifter, jämte därtill höriga bilagor och dessa senares riktighet bestyrka låta, på sätt, som 14 Cap. 4§ Rättegångs Balken bjuder, samt tillika förtärdiga affskrifterna, at de samma på en gång med Huswudskrifterna kunna ingifwa, och därmed, såsom härtils ofta sedt, icke dröga til upropen å Tjuställese dagarne, då Auctuarien eller Cancellisterne dels icke medhinnna, dels ock för andra sällor atbeles icke kunna så noga, som wederböde, efterse, härwidå Originalerne af Bilagorna finnas på behörigt stemplat papper skrefne, eller därmed belagde, eller ock at affskrifterna i all äro med Huswudskrifterna enliga. Göthebergs Rådhus, den 22 Nov., 1769.

Curatorerne uti Herr Hans And. Swedens Concours-Massa, anmoda samtelige Massans Creditorer och främwarande Commissionärer at til nästkommande Tisdag, som är den 28 dennes, Kl. 3 eftermiddagen, sammantråda på den så kallade Långkamaren, at med Curatorerne om någon, bemålte Massa rörande angelägenhet öwverläggga. De främwarande får låta sig någa med hwad de närwarande besluta.

Magistratus Wågh i Götheborg, i et Wåghnings Mål, emellan Herr Notarien G. A. Barckenbohm och Handelsmannen Herr J. Strömberg, följer i dag med Spionen utom betänning.

Magistratens Utslag i Utsöknings Må-
let emellan Notarien wid Sjö-Tulls
och Accis-Rätterne Herr Gust. Ad.
Barckenbohm, Sökande, och Han-
delsmannen Herr Jonas Setterberg
sig förklarande, angående Et Tu-
sende Rita Hundrade Daler Silf-
wermynt, som Notarien Barcken-
bohm af Setterberg söker utbetom-
ma, i anledning af bemälte Set-
terbergs, i Bolag med aflidne Han-
delsmannen Bryngel Sandahl, den 6
Februarii 1767, til Anders Johans-
son Andréén, eller Ordres, utgifne
och Barckenbohm i händer warande
Förskrifning, stor Tu Tusende Da-
ler Silf:mt, hwarå Tu Hundrade
Dal. S:mts afbetalning stede, vä-
stäendes Sökanden, at, i brist af god-
willig betalning, med Gåldenären
måtte försaras efter Kongl. Majes-
ståts Nådiga Förordning under den
19 Maji 1756, samt inmedlertid och
til des han förnögd blifwit, så myc-
ket af Herr Setterbergs egendom i
qwarstad tages, som emot denna
fordran swara kan, hwardsiwer Han-
delsmannen Jonas Setterberg blif-
wit hörd och sig förklarar, som Hand-
lin

lingarne och Protocollet utwisa. Gif-
wit å Götheborgs Rådhus, den 21
November 1769.

Den öberopade Förskrifningen lyder, som följer:

Sil Herr Anders Johanson Andrén, eller
Ordres, betalar underteknade, Sex måna-
der efter nedanstående Dato, en Summa af Twå
Tusende Daler S:mt, hvarsöre Valuta bekom-
mit, som reverseras. Marixstad, den 6 Fe-
bruarii 1767.

S:r D. 2000 S:mt.

Sandahl & Setterberg.

1768, December den 19, betalt härpå Twå
Hundrade Dal. S:mt.

And. Joh. Andrén.

Transporteras på Innehafwaren.

And. Joh. Andrén.

Sörklaranden Handelsmannen Jonas Set-
terberg har uti afgifwen Kristelig För-
skrifning anfört, at denna sedel skal til
Andrén, såsom afledne Sandahls då
varande Handels-betjent, blifwit utgifwen med
der willfor, i witenens närware, at des innehåll,
såsom Sandahl ensam rörande, skulle för honom
allene validera, utan frihet för Sedeltagaren
at däråf annat bruk göra, än med et sådant sa-
kens sammanhang, öfwerenssträmmande war; men
sedan Setterberg skal förmärkt häremot wara å
Andréns sida handlat, och at han, efter San-
dahls död, försummat tiden at af Sterbhusets
egendom söka sin betalning, samt wille hålla sig
til Setterberg, och låtit sedlen komma i annars
hand,

hand, har han varit nödsakad instämna bemälte Andren til löfl. Kämnars. Rätten här i Staden, at för meranämde sedels missbruk lagligen swar stånda. Hvilket alt Setterberg förut den 1 sidstledne Julii hos Magistraten tillkänna gifwit, och då emot denna sedel protesterat, samt förklarar sedlen til all sin kraft och werkan för intet gällande, på det ej någon måtte warba förledd den samma remottaga, hälft valuta darsöre aldrig skal blifwit erhållen; i grund därafs, at twist om meranämde sedel således wid Domstolen anhängig är, förmenar Setterberg, at den af Notarien Barckenbohm sökte Handräkning icke skal åga rum, utan han därmed til Wederbörlig Domstol böra förwisas. Detta alt med hwad af Sökanden häremot blifwit påmint, har Magistraten i öfwerwägande tagit, och aldenstund den i fråga warande förskrifningen, såsom stald til And. Johanson Andren, eller Ordres, och af honom öfverlåten, jämlikt 4 S, 4 Cap. Utökn. Balken, gällar i hwars hand den finnes, och Notarien Barckenbohm, som den i händer hafwer, icke är af Handelsmannen Setterberg til någon Domstol därom instånd, den af Setterberg den 1 Julii innewarande år inför Magistraten gjorde Protest. icke heller finnes så bestaffad eller så tidigt skedd, at den kan medföra sådan werkan, som 3 S, 4 Cap. Utökn. Balken omtalar, och förskrifningen i öfrigt är klar och ostridig, samt til betalning förfallen, warandes af Handelsmannen Setterberg icke bestridt, at han, då sedlen utgafs, war i bolag med astidne Bryngel Sandahl; fördenskul kan Magistraten icke göra nå-

got affeende uppå alt hwad Handelsmannen Setterberg i förberörde måtto anfördt, utan i stöd af 3 §, 15 Cap. Handels-Balken, 2 §. 4 Cap. Utsöknings-Balken, samt Kongl. Majeståts Nådiga Förordning af den 19 Maji 1756, Skålige präfwär, det bör Handelsmannen Jonas Setterberg genast af Notarien Barckenbohm insfria ofta berörde förskrifning, utgifwen af Sandahl och Setterberg, den 6 Februarii, 1767, med därå bristande Et Tusende Otta Hundrade Dal. Smt, eller i brist däråf undergå laga Utmätning, och warda bysatt, jämlikt högst åberopade Kongl. Förordning af den 19 Maji 1756. Imidlertid och intil des Sökanden förnögd blifwit, bewiljar Magistraten, i stöd af 8 Cap. 1 §, Utsöknings-Balken, den af Notarien Barckenbohm sökte qwarstad å så stor del af Handelsmannen Setterbergs befintelige egendom, som emot ofwannämde Summa swara kan. Utsöknings kostnaden bör Setterberg åswen gällda med Tio Daler Smt. Hwilket til bested och efterrättelse lärer.

Den med detta Utslag finner sig misnögd, åger at jämlikt 1 §. 9 Cap. Utsökn. Balk. anföra Besvär häröfwer uti Kongl. Maj:ts och Riktsens Höglofl. Gårda Hofrätt, inom kl. 12, å 30de dagen häræfter, eller den Tjugu Första nästa kommande December. År och dag, som förskrifwit står.

På Magistratens wagnar
(L. S.) And. H. Busck.

Hans Hummel.